

آیین نامه اجرایی تبصره (۲) ماده (۱۶۹) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم

تصویب نامه هیأت وزیران

بسمه تعالی

“باصلوات بر محمد و آل محمد”

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - اتاق اصناف ایران

هیأت وزیران در جلسه 18/04/1396 به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور و با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و اتاق اصناف ایران و به استناد تبصره (2) ماده (169) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم - مصوب 1394. آیین نامه اجرایی تبصره یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی تبصره (2) ماده (169) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم

ماده 1 در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف - قانون: قانون مالیات‌های مستقیم - مصوب 1366 - و اصلاحیه‌های بعدی آن

ب - سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور

پ - اتاق: اتاق اصناف ایران

ت - سامانه صندوق فروش: سامانه‌ای اعم از صندوق فروش یا رایانه یا نرم‌افزار کاربردی، شامل سخت افزار و نرم افزار با امکان اتصال به سامانه سازمان که قابلیت لازم برای ثبت اطلاعات خرید و فروش کالا و خدمات واحد کسب و کار را دارد. این سامانه براساس استانداردهای نرم افزاری و سخت افزاری که توسط سازمان و با همکاری وزارتخانه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات و صنعت، معدن و تجارت تعیین می‌شود طراحی و مدیریت می‌گردد. این استانداردها شامل ضمیمه‌هایی است که پیاده سازی اطلاعات را در محیط‌های سیستم عامل‌های مختلف فراهم می‌نماید.

ث - شماره شناسه: شماره منحصر به فردی که توسط سازمان برای هر سامانه صندوق فروش اختصاص می‌یابد. در مواردی که حسب درخواست مودی، واحد کسب و کار با توجه به حجم فعالیت به بیش از یک سامانه صندوق فروش نیاز داشته باشد در صورت تأیید سازمان برای هر سامانه مذکور شماره مجزا اختصاص می‌یابد.

ج - حافظه مالیاتی: حافظه جانبی الکترونیکی که برای ثبت مستمر اطلاعات سامانه صندوق فروش نصب می‌گردد و حذف و تغییر اطلاعات در آن امکان‌پذیر نمی‌باشد.

چ - فایل الکترونیکی: قالب و اقلام اطلاعات الکترونیکی سامانه صندوق فروش که مشخصات آن بر اساس بسته‌های تبادل

اطلاعات توسط سازمان طراحی، تعریف و اعلام می‌شود.

ح - اشخاص مشمول: اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع قانون که متناسب با حجم و نوع فعالیت، حسب اولویت بندی، تعیین و اعلام شده یا می‌شوند.

ماده 2 □ مشخصات سخت افزاری و ویژگی های نرم افزاری سامانه صندوق فروش به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - مشخصات سخت‌افزاری سامانه صندوق فروش:

- 1- مجهز به حافظه مالیاتی، صفحه نمایشگر کاربر و مشتری، صفحه کلید و فیش چاپگر
- 2- داشتن قابلیت اتصال به سایر تجهیزات جانبی مانند بارکدخوان و چاپگر معمولی
- 3- داشتن قابلیت نصب و اجرای نرم‌افزارهای موضوع این آیین نامه
- 4- سازگاری با استانداردهای موضوع بند (ت) ماده (1) این آیین نامه
- 5- داشتن امکانات استفاده در سیستم‌های شبکه‌ای به عنوان یک ایستگاه کاری
- 6- داشتن قابلیت اتصال به درگاه های الکترونیکی بانکی به منظور فروش با استفاده از کارت های الکترونیکی بانکی
- 7- داشتن قابلیت اتصال از طریق درگاه‌های ارتباطی با استانداردهای الکترونیکی

ب - نرم افزار سامانه صندوق فروش باید دارای ویژگی‌های زیر باشد:

- 1- صدور صورتحساب مطابق مفاد ماده (12) این آیین نامه
- 2- ثبت و ذخیره اطلاعات صورتحساب خرید و فروش کالا/خدمت
- 3- محاسبه مالیات و عوارض طبق قوانین موضوعه
- 4- ثبت اطلاعات موضوع بند (ت) ماده (1) این آیین‌نامه بر روی حافظه مالیاتی
- 5- ارسال اخطار مناسب به کاربر درخصوص قطع حافظه مالیاتی
- 6- عدم صدور صورتحساب فروش در صورت قطع ارتباط سامانه صندوق فروش با حافظه مالیاتی
- 7- امکان تهیه گزارش های آنی و دوره ای در مقاطع مختلف زمانی که حداقل شامل اطلاعات فروش کالا و خدمت و میزان مالیات و عوارض دریافتی باشد.

ماده 3 □ سازمان مکلف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و اتاق به تدریج و براساس اولویت، اشخاص مشمول را تعیین و مراتب را حداکثر تا پایان شهریورماه هر سال از طریق درج در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار و روزنامه رسمی کشور اعلام نماید.

ماده 4 □ اشخاص مشمول مکلفند پس از انتشار آگهی فراخوان، حداکثر تا پایان دی ماه همان سال نسبت به ثبت درخواست تخصیص شماره شناسه در درگاه عملیات الکترونیکی سازمان با ذکر ویژگی و مشخصات سامانه صندوق فروش اقدام نمایند.

ماده 5 □ سازمان مکلف است ظرف دو ماه پس از ثبت درخواست اشخاص مشمول و بررسی موضوع، در صورت تطابق مشخصات فنی سامانه صندوق فروش با ویژگی‌های اعلام شده نسبت به تخصیص شماره شناسه برای هر سامانه صندوق فروش اقدام نماید.

ماده 6 □ اشخاص مشمول مکلفند پس از اخذ شماره شناسه موضوع ماده (5) این آیین نامه نسبت به نصب و راه‌اندازی سامانه صندوق فروش اقدام و از ابتدای فروردین ماه سال بعد از سامانه صندوق فروش استفاده نمایند. در صورتی که شناسه سامانه مذکور تا پایان سال ثبت درخواست صادر نشود مودی مکلف است (15) روز پس از اخذ شناسه سامانه نسبت به نصب و استفاده از سامانه یادشده اقدام کند. در این صورت مودی موظف است سر جمع اطلاعات موضوع بند (ت) ماده (1) این آیین نامه را از ابتدای سال تا آن تاریخ در سامانه ثبت نماید.

ماده 7 □ اشخاص مشمول نصب و استفاده از سامانه صندوق فروش مکلفند از سامانه یادشده به منظور صدور صورتحساب فروش کالا و خدمات و همچنین ذخیره‌سازی اطلاعات استفاده نمایند.

تبصره - اشخاص مشمول که نرم افزار سامانه صندوق فروش آنها دارای قابلیت ثبت عملیات خرید و فروش (کالا و خدمات)، هزینه و نگهداری حساب موجودی کالا باشد اطلاعات خروجی سامانه مزبور جایگزین دفاتر، اسناد و مدارک موضوع آیین نامه ماده (95) قانون حسب مورد خواهد بود.

ماده 8 □ اشخاصی که از سامانه صندوق فروش استفاده می‌نمایند مکلفند در هنگام رسیدگی، حسب درخواست کتبی مأموران مالیاتی ذی ربط (با رعایت آیین نامه [ماده \(219\) قانون](#))، ضمن ارایه دستورالعمل نحوه کار با سامانه یادشده، امکان دسترسی لازم به اطلاعات آن سامانه را فراهم نمایند.

ماده 9 □ اشخاص مشمول مکلفند تا زمانی که سامانه ماشینی (سیستم مکانیزه) برخط طراحی و راه‌اندازی نشده است، اطلاعات عملیات خرید و فروش کالا و خدمات خود را در بازه‌های زمانی مشخص شده و بر اساس روش‌هایی که توسط سازمان تعیین می‌شود در اختیار سازمان قرار دهند.

ماده 10 □ در مواردی که اشخاص مشمول به هر دلیل تصمیم به کاهش تعداد سامانه صندوق های فروش داشته باشند مکلفند درخواست خود را ظرف (10) روز از روز توقف بهره برداری از سامانه صندوق فروش از طریق ثبت در درگاه عملیات الکترونیکی سازمان به اداره امور مالیاتی مربوط اعلام نمایند.

ماده 11 - اشخاص مشمول مکلفند در موارد توقف دائم و توقف بیش از یک ماه فعالیت شغلی خود، مراتب را ظرف یک ماه پس از تاریخ توقف فعالیت از طریق درگاه عملیات الکترونیکی سازمان اعلام نمایند.

تبصره 1 □ در مواردی که توقف فعالیت واحد کسبی به حکم مراجع ذیصلاح قانونی باشد و یا در موارد وقوع حوادث غیر مترقبه، اشخاص مشمول مکلفند ظرف سه ماه پس از توقف فعالیت واحد کسبی، مراتب را از طریق درگاه الکترونیکی سازمان اعلام نمایند.

تبصره 2 □ اشخاص مشمولی که نسبت به تغییر شغل یا محل فعالیت اقدام می‌نمایند مکلفند ظرف دو هفته تغییرات انجام شده را در درگاه عملیات الکترونیکی سازمان ثبت نمایند.

ماده 12 □ صورتحساب صادره توسط سامانه صندوق فروش باید دارای شماره سریال ماشینی، تاریخ و حداقل دربرگیرنده اطلاعات هویتی شامل نام، نام خانوادگی (شهرت کسبی)، نام شخص حقوقی، شماره اقتصادی، نشانی کامل و کد پستی فروشنده و مشخصات کالا یا خدمات ارایه شده، مقدار و مبلغ آن باشد.

تبصره - در صورت درخواست خریدار به منظور بهره مندی از اعتبار مالیات ارزش افزوده پرداختی، فروشنده موظف است علاوه بر صدور صورتحساب موضوع این ماده نسبت به صدور صورتحسابی که علاوه بر اطلاعات مندرج در متن ماده، اطلاعات هویتی خریدار شامل نام، نام خانوادگی، نام شخص حقوقی، شماره اقتصادی، نشانی کامل و کدپستی خریدار می‌باشد اقدام نماید.

ماده 13 سازمان موظف است ظرف دو سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه، سیستم کنترل مرکزی هوشمند شبکه‌ای را به منظور کنترل و نظارت بر حسن استفاده از سامانه صندوق فروش را به نحوی که ضمن حصول اطمینان از اتصال برخط سامانه های صندوق فروش به شبکه و در صورت آماده بودن بستر شبکه ملی اطلاعات و مرکز ملی تبادل اطلاعات (NIX) و دریافت اطلاعات، امکان کنترل تصادفی (موردی) عملیات آنها به صورت بر خط وجود داشته باشد، طراحی و اجرا نماید.

ماده 14 معادل ده درصد از مالیات ابرازی عملکرد اشخاص مشمول که توسط سازمان ملزم به استفاده از سامانه صندوق فروش شده‌اند مشروط به رعایت مفاد این آیین نامه برای مدت دو سال اول بخشوده خواهد شد.

ماده 15. عدم نصب یا عدم استفاده از سامانه صندوق فروش فروشگاهی یا عدم ثبت صورتحساب خرید و فروش، موجب تعلق جریمه‌ای معادل دو درصد فروش خواهد بود. مأخذ محاسبه جریمه، آن بخش از فروشی خواهد بود که عملیات آن در سامانه صندوق فروش ثبت نشده و یا اطلاعات آن در اختیار سازمان قرار نگرفته است.

تبصره - چنانچه مودی اقدامات لازم را بر اساس ماده (4) این آیین نامه انجام داده است اما به هر دلیلی شماره شناسه سامانه صندوق فروش توسط سازمان صادر نشده است تا (15) روز پس از اخذ شماره شناسه مشمول جریمه‌های مقرر در این ماده نخواهد شد.

ماده 16 معادل هزینه های انجام شده بابت خرید، نصب و راه اندازی سامانه صندوق فروش برای اولین بار اعم از سخت افزار و نرم افزار متناسب با نیاز واحد شغلی که به تشخیص سازمان خریداری می‌شود با آرایه اسناد و مدارک مثبت از مالیات بر درآمد (عملکرد) قطعی شده اشخاص مشمول در اولین سال استفاده و یا سال های بعد با رعایت مفاد این آیین نامه قابل کسر خواهد بود.

ماده 17 اشخاصی که مطابق [ماده \(121\) قانون برنامه پنجم توسعه](#) و با هماهنگی وزارت صنعت، معدن و تجارت، اتاق -اصناف ایران و بر اساس اولویت‌های تعیین شده سازمان برای نصب و استفاده از سامانه صندوق فروش در سال های 1392، 1393 و 1394 فراخوان شده اند همچنان ملزم به استفاده از سامانه یادشده می‌باشند. همچنین اشخاص مذکور مکلفند تا پایان دی‌ماه سال 1396 مطابق ماده (4) این آیین نامه نسبت به ثبت درخواست تخصیص شناسه سامانه صندوق فروش در درگاه عملیات الکترونیکی سازمان اقدام نمایند و از ابتدای سال 1397 مشمول مقررات این آیین نامه خواهند بود.

ماده 18. اشخاص مشمول تبصره [ماده \(100\) قانون مالیات های مستقیم](#) از شمول اجرای این آیین نامه مستثنی می‌باشند.

ماده 19 - این آیین نامه از تاریخ 01/01/1396 لازم‌الاجرا است.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رییس جمهور

[لینک دانلود](#)